

Yommuu Sodaa fi Rakkoon Cimu-Kutaa 8

Description

Sodaa fi Rakkoo Booda Gargaarsi fi Injifannoon yommuu dhufu

Hanga ammaatti duula Khandaq/Ahzaab keessatti sodaa fi rakkoo cimaa Muslimoota muudate ilaalaa turreera. Wanta qormaata kanarraa barbaadamee fi haala namootaas hubanne jirra. Kuni nuuf barnoota guddaa ta’TMa. Amma gara xumuraatti dhufaa jirra. Qormaata sodaatii fi rakkoo booda gargaarsi fi injifannoon ni dhufa. Kunoo qormaata cimaa san booda gargaarsi fi injifannoon ni dhufe:

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمِنَ الْإِسْلَامِ خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

•Rabbiin kanneen kafaran dallansuu isaaniitiin deebisee, kheeyri homaatu hin arganne. Lola keessatti Rabbiin mu’TM mintootaaf ni gahe. Rabbiin Jabaa, Injifataa ta’TMeera. • Suuratu Al-Ahzaab 33:25

Rabbiin subhaanahu wa ta’TMaalaa akkamitti garee diinaa gamtooman (ahzaaba) bubbee fi hoomaa malaaykotaa itti erguun Madiinaa irraa deebisee nutti hima. Osoo Rabbiin Ergamaa Isaa addunyaa guutuuf rahmata gochuu baatee, silaa bubbeen tuni bubbee gogduu ummata Aad irratti erge caalaa isaan irratti cimtu taati turtee. Garuu Rabbiin olta’TMaan ni jedhe:

﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾

•Ati osoo isaan keessa jirtuu Rabbiin kan isaan adabu miti. • (Suuratu Al-Anfaal 8:33)

Akkuma sababni tokkummaa isaanii fedhii lubbuu qullaa ta’TMe, bubbee tokkummaa isaanii bittineessitu isaanitti erge. Isaan gosoota fi gartuu garagaraa irraa yaada garagaraatin kan walitti makamaniidha. Kanaafu, bubbeen gamtoominna isaanii bittineessitu, dallananii fi kasaaranii akka deebi’TMan isaan taasistu isaanitti erguun wanta maluudha.

Gareen gamtooman kunniin dallansuun guuttamanii deebi’TMan. Akkasumas, •kheeyri homaatu hin arganne. • Kan jechuun wanta gaarii addunyaa irraa hawwan kan akka injifannoo fi boojii hin arganne. Ammas, Aakhiratti wanta gaarii hin arganne. Sababni isaas, Ergamaa Rabbiitti (SAW) lola banuu, isa ajjeesuu fi lola isaa balleessuuf yaada (niyyaa) qabu turan. Namni wanta tokko yaade fi yaada isaa hojiin dhugoomse, inni dhugaadhaan akka nama wanta san hojjateeti.

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

âœRabbiin warra Isa sodaatan milkii isaanitiin isaan baraara. Hamtuun isaan hin tuqu, isaan hin gaddanis.âœ• Suuratu Az-Zumar 39:61[2]

Kanaafu, iimaana sirrii qabaachun eeggumsa Rabbii oltaâ€™aa akka argatan nama taasisa. Namni eeggumsa Isaa argate rakkoo fi yaaddo cimaa keessaa baha. Tarii addunyaa tana keessatti rakkoon muâ€™minatti (Muslima dhugaan amanetti) ni buâ€™a. Garuu kuni qormaata waan taâ€™eef isaaf gaariidha. Isa qulqulleessuun sadarkaa isaa olkaasa. Marsaalee jireenya afran keessatti rakkoon hundarra cimaan nama tuqu marsaa jireenyaa afraffaa irratti. Suni Guyyaa Qiyaamaati. Kanaafi, aayah armaan olii tana keessatti Guyyaa Qiyaamaa namoota Isatti amananii fi sodaatan rakkoon kan isaan hin tuqnee fi hin gaddine taâ€™uu ibse. Kanaafu, wanta badaa fi gaddisiisaa irraa isaan akka eegu waadaa galeef. Rakkoon addunyaa tanaa ni darba. Rakkoon Guyyaa Qiyaamaa hoo?

Guduunfaa

Wanta darbe irraa yommuu saamsinu: Qormaata keessa darbuuf wantoonni kunniin barbaachisoodha:
âœ•Iimaana-haala sirrii taâ€™een Rabbii oltaâ€™aatti fi haqa Isarraa dhufetti amanuu.
âœ•Addunyaan iddoo qormaata taâ€™uu beekun Rabbiin subhaanahu akka nama qoru mirkaneefachu.
âœ•Namoota qoruun waadaa Isaa akka taâ€™e amanuun murtii Isaatiif harka kennu fi Isaaf ajajamu.
Rabbiin subhaanahu wa taâ€™maalaa namoota akka qoru Qurâ€™aana keessatti irra deddeebiâ€™uun waadaa gale jira.
âœ•Wantoota yeroo qormaataa namarraa eeggaman hojjachu. Isaanis: Obsuu, wanta shariâ€™aan itti ajaje hojjachuu fi wanta irraa dhoowwe dhiisu, rakkoo booda gargaarsi Rabbii akka dhufuu abdachuu, tawbachuu, araarama kadhachuu fi kkf.

â~ Waaâ€™ee Rabbii subhaanahu wa taâ€™maalaa ilaalchise yaada badaa yaadu irraa of qusachuu. Tuqaan tuni tuqaa ijoo fi jabduu taatedha itti xiyyeefadhu. Mee wanta imaamu Ibn Al-Qayyim jedhe haa dhiyeessinu: Qurâ€™aana keessatti Rabbiin ilaalchisee yaada badaa nama yaadetti zaatu (adabbiin isaaf waadaa galu) caalaa zaachan guddaan hin dhufne. Rabbiin oltaâ€™aan ni jedha:

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَلَّ السُّوءُ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السُّوءِ وَغَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦٢﴾

â€œMunaafiqoota dhiiraatii fi dubartii, mushrikoota dhiiraatii fi dubartii, Rabbiin ilaalchisee yaada badaa yaadan adabuuf [injifannoo ifa taâ€™e si goonfachiifne]. Isaan irra marsaa badaatu jira. Rabbiin isaan irratti dallanee, isaan abaaree fi Jahannamiin isaaniif qopheesse jira.

Gahuumsi waa fokkate.â€• Suuratu Al-Fathi 48:6 (Munaafiqonni fi mushrikoonni Rabbiin Ergamaa Isaatii fi muâ€™mintoota isa waliin jiran hin gargaaru, Islaama ifatti hin baasu jechuun waaâ€™mee Rabbii ilaalchise yaada badaa yaadan. Kanaafu, gargaarsaa fi injifannoo guddaa Nabiyyiif gochuun yaada badaa isaanii ni fashaleesse.)

â€œNamoonni baayâ€™een wanta isaan qofaan wal qabatu keessatti taâ€™i, wanta namoota biroo irratti hojjatamu keessattis taâ€™i, waaâ€™mee Rabbii ilaalchisee yaada badaa yaadu. Nama Rabbiin, maqaalee fi amaloota Isaa beekke malee kanarraa nagaha kan taâ€™u hin jiru. Namni qaruuten nafsee ofiitiif dhugaa taâ€™e, kanatti xiyyeefannoo haa kennu. Rabbii isaa ilaalchisee yaada badaa yaadu irraa gara Rabbiitti haa tawbatu (haa deebiâ€™u), araarama haa kadhatu.â€•[3]

[1] Al-Misbaahu Al-Muniir fii zahziib Tafsiir Ibn Kasiir-1123-1124

[2] Tafsiiru Al-Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Al-Ahzaab-Ibn Useymiin-fuula 192

[3] Fatihul Majiid Sharih Kitaabu Tawhiid-fuula 778

[**â€œNawaaqidul Iimaani al-qawliyah wal amalayah**](#)â€• fuula 124-Abdulaziz bin Muhammad

Date Created

April 15, 2020

Author

admin